

Bilješka.- U gornjoj presudi nije potpuno razjašnjeno glavno pitanje, naime iz kojih razloga sud smatra da je štrajk za brodar bio predvidiv i da kao takav za njega nije predstavljao višu silu. Tim se pitanjem bavio Apelacioni sud, pa je Kasacija prihvatila njegovo stajalište kao činjenično pitanje. Inače smatramo da je sama presuda pravilna.

B.J.

TRGOVAČKI SUD, Marseille

Presuda od 10.VI 1969.

Cie Alliance Assurance c/a
Fabre i Nouvelle compagnie
de paquebots

Prijevoz stvari morem - Vrijeme brodarove odgovornosti - Brodar odgovara za štetu na teretu od časa njegovog preuzimanja pa do predaje primaocu - Ovu odgovornost brodar može suziti od časa početka ukrcaja pa do završetka iskrcaja - Klauzula u teretnici koja je u tom smislu unesena ima pravn učinak i prema primaocu - Postavljanjem tereta na maonu u luci iskrcaja prestaje, na temelju navedene klauzule, brodarova odgovornost za teret

Krcatelj je predao brodaru na prijevoz dva sanduka aluminijskog kućanskog pribora. Na odredištu jedan sanduk nije bio predan primaocu. Osiguratelj koji je osiguraniku nadoknadio štetu tuži brodara i naručitelja prijevoza da mu solidarno isplate svotu koja odgovara visini isplaćene osigurnine.

Tuženici se brane navodeći dva glavna razloga:

Prema Zakonu od 18.VI 1966. brodar odgovara za štetu na teretu od preuzimanja na prijevoz pa do predaje primaocu. On međjutim tu svoju odgovornost može ograničiti od časa početka ukrcaja pa do završetka iskrcaja. U teretnici je upravo bila navedena takova klauzula. Teret je, što je među strankama nesporno, bio iskrčan na jednu maonu od 190 tona, jer brod zbog konfiguracije luke nije mogao doći do gata. Osim toga, kao podredno, tuženici navode da je šteta prouzrokovana višom silom. Kad je naime sanduk bio postavljen na maonu, naglo je nastala jaka struja koja je maonu potopila.

Sud je prihvatio stajalište tuženika o valjanosti klauzule koja ograničava brodarovu odgovornost od čekrka do čekrka. Budući da je teret propao kad je već bio iskrčan iz

broda, ta je šteta, na temelju navedene klauzule, išla na primaočev rizik.

(DMF 1970, str.224)

B.J.

Bilješka.- U gornjoj presudi jedno od načelnih stajališta je da brodar može ugovorom ograničiti svoju odgovornost od čekrka do čekrka, te da se smatra da je teret iskrčan kad je postavljen na maonu u luci iskrcaja. Sud nije ulazio u ispitivanje zbog kojih razloga brod nije mogao pristati uz obalu. Navodi samo konfiguraciju luke. Ostalo je otvoreno pitanje da li je brodar na sebe preuzeo obavezu da brod dovede do mjesta pristana, pa da je, prema tome, na sebe preuzeo rizik nemogućnosti pristajanja broda uz obalu. Ukoliko bi ovo bio slučaj, tada se, čini nam se, brodar ne bi mogao u svoju korist pozivati na odnosnu klauzulu jer je preuzeo obavezu da će teret predati na obali ispod čekrka broda. Prema tome rizik prijevoza maonom padao bi na njega.

B.J.

TRGOVAČKI SUD, Marseille

Presuda od 10.X 1969.

Union française de douane et de transit i
Ets Carli c/a Cie parisienne de garantie
i drugi osiguratelji, Cie des Messageries
maritimes i zapovjednik broda "Cambodge"

Prijevoz stvari morem - Osiguranje tereta - Šteta na teretu koju je prouzrokovala gamad - Strajk u luci iskrcaja - Odgovornost broдача - Odgovornost zapovjednika broda - Odgovornost osiguratelja - Zapovjednik broda ne može biti tužen za štetu na teretu ako se u postupku kao tuženik pojavi njegov brodar - Šteta na robu prouzrokovana zagadjenjem od gamadi nije šteta koja je posljedica prirodnog svojstva robe - Brodar ne odgovara za štetu koja je prouzrokovana zagadjivanjem od gamadi koja je prešla iz drugog tereta koji je bio smješten u istom brodskom skladištu blizu oštećenog tereta - Brodar ne odgovara za komercijalnu štetu prouzrokovanu oštećenjem tereta - Osiguratelj koji je pokrio rizik štrajka dužan je isplatiti osigurninu za štetu na teretu koja je prouzrokovana zagadjenjem od gamadi, premda je otklonio odgovornost za ovo zagadjenje, ako je zagadjenje direktna posljedica štrajka - Zagadjenje je direktna posljedica štrajka kad je brod zbog štrajka ležao u luci a u to vrijeme se teret zagadjivao - Ako se ne može utvrditi koliko je tereta zagadjeno na putovanju a